

ILOMANTSI

Kuulutus

(Kaivoslain 166 §:n 2 momentin perusteella julkaistava tieto)

Asia Valitus kaivoslain mukaisesta varauspäätöksestä

Valittaja Ilomantsin Luonnonystävät ry
Jäkkilän perinnemaisemayhdistys ry
Lieksan Luonnonystävät ry
Luontokollektiivi ry

Päätös, johon haettu muutosta

Turvallisuus- ja kemikaaliviraston antama päätös 5.12.2024, lupatunnus VA2024:0053.

Valittaja on vaatinut päätöksen kumoamista, koska alueella on luontoarvoja, kuten uhanalaisia suo- ja metsäluontotyyppejä. Alueella esiintyy runsaasti uhanalaisia eliölajeja.

Hallinto-oikeuden ratkaisu ja päätös

Itä-Suomen hallinto-oikeus jättää valituksen tutkimatta. Valituksenalaisella varauspäätöksellä ei ole sellaisia oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 7 §:n 1 momentissa tarkoitettuja välittömiä vaikutuksia valittajan oikeuteen tai etuun yhdistyksenä, että heillä olisi valitusoikeus asiassa.

Jäljennös päätöksestä pidetään yleisesti nähtävänä Ilomantsin kunnanviraston palvelupisteellä viraston aukioloaikoina sekä Ilomantsin kunnan internet –sivuilla osoitteessa www.ilomantsi.fi 7.2. – 11.3.2025.

Ilomantsissa 7.2.2025

ILOMANTSI KUNNANHALLITUS

06.02.2025

Dnro 62/03.04.04.04.33/2025

Asia Kaivoslain mukaista varauspäätöstä koskeva valitus

Valittajat Ilomantsin Luonnonystävät ry
Jäkkilän perinnemaisemayhdistys ry
Lieksan Luonnonystävät ry
Luontokollektiivi ry

Päätös, josta valitetaan

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto, 5.12.2024, VA2024:0053

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto on hyväksynyt Endomines Oy:n varausilmoituksen. Varausalue sijaitsee Lieksan ja Ilomantsin kunnissa. Varauksen viimeinen voimassaolopäivä on 27.11.2025.

Vaatimukset hallinto-oikeudessa

Päätös on kumottava.

Varausalueella on luontoarvoja, kuten uhanalaisia suo- ja metsäluontotyyppisiä. Alueella esiintyy runsaasti uhanalaisia eliölajeja. Alueeseen sisältyvää Ruokosuon aluetta voidaan pitää valtakunnallisesti merkittävänä luonnonarvona. Varaajan maastotyöt voivat häiritä alueella esiintyviä lintulajeja. Alueen luontoarvojen ja vesistöjen ennallistamishankkeiden vuoksi kaivostoiminnalle ei ole edellytyksiä alueella.

Asian käsittely ja selvittäminen hallinto-oikeudessa

Asiassa annettava ratkaisu huomioon ottaen lausunnon ja vastineiden pyytäminen ei ole tarpeen.

Hallinto-oikeuden ratkaisu

Hallinto-oikeus jättää valituksen tutkimatta.

Perustelut

Kaivoslain 162 §:n 1 momentin mukaan muutoksenhausta hallintotuomioistuimeen säädetään oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa (808/2019).

Oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 7 §:n 1 momentin mukaan hallintopäätökseen saa hakea muutosta valittamalla se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa ja se, jonka valitusoikeudesta laissa erikseen säädetään. Viranomaisen saa hakea muutosta valittamalla myös, jos valittaminen on tarpeen viranomaisen valvottavana olevan yleisen edun vuoksi.

Hallinto-oikeus toteaa, että kaivoslaissa ei ole erikseen säädetty valitusoikeudesta varauspäätökseen. Valitusoikeus varauspäätöksestä määräytyy sen vuoksi edellä mainitun oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 7 §:n mukaisesti. Valittajat ovat varausalueella toimivia yhdistyksiä, joiden toimialaan kuuluu muun ohella luonnonsuojelu. Valittajat katsovat varauspäätöksen vaikuttavan haitallisesti alueen luontoarvoihin.

Hallinto-oikeus toteaa, että varauspäätöstä ei ole kohdistettu valittajiin. Valitusoikeutta arvioitaessa on näin ollen tarkasteltava, onko valittajilla asianosaisasema sen perusteella, että varauspäätöksellä on oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 7 §:n 1 momentissa tarkoitettulla tavalla välitön vaikutus valittajien oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun.

Valituksenalaisessa päätöksessä on kysymys kaivoslain 32 §:n 2 momentissa tarkoitettun varausilmoituksen hyväksymisestä. Varaustilmoituksella hakija voi varata itselleen alueen malminetsintäluvahan valmistelua varten. Varaus antaa etuoikeuden malminetsintäluvaan. Malminetsintäluvan tai kaivosluvan myöntäminen muille kuin ilmoituksen tekijälle ei ole mahdollista alueella, josta on tehty hyväksyttävä varausilmoitus. Muita oikeusvaikutuksia varauspäätöksellä ei ole. Varauspäätös ei anna oikeutta minkäänlaisen malminetsintään, vaan varaajan oikeus etsintätyöhön perustuu varauspäätöksestä riippumatta kaivoslain 7 §:ään tai kiinteistönomistajan kaivoslain 9 §:ssä tarkoitettuun suostumukseen. Oikeuskäytännössä (KHO 2021:145) on katsottu, että varauspäätöksellä ei ole välittömiä vaikutuksia alueen luontoarvoihin tai maisema-arvoihin.

Valituksenalaisella varauspäätöksellä ei ole sellaisia oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 7 §:n 1 momentissa tarkoitettuja välittömiä vaikutuksia valittajien oikeuteen tai etuun yhdistyksinä, että heillä olisi valitusoikeus asiassa. Valitus on jätettävä tutkimatta.

Muut sovelletut oikeusohjeet

Kaivoslaki 9 §, 44 § ja 55 §
Laki oikeudenkäynnistä hallintoasioissa 42 § 1 mom., 44 § 2 mom., 81 § 2 mom. 4 kohta

Päätöksen tiedoksianto

Päätös on annettu julkisella kuulutuksella.

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.

Valitusosoitus on liitteenä (HOL valituslupa, julkinen kuulutus).

Hallinto-oikeuden kokoonpano

Asian ovat ratkaisseet hallinto-oikeuden jäsenet Riikka Tiainen, Terhi Vanala ja Terhi Helttunen.

Esittelevä jäsen

Terhi Helttunen

Tämä päätös on sähköisesti varmennettu hallinto-oikeuden asianhallintajärjestelmässä.

Jakelu ja oikeudenkäyntimaksu

- Päätös** Luontokollektiivi ry, sähköpostitse antopäivänä
- Hallintolain 56 §:n 2 momentin ja 68 §:n 1 momentin mukaan on valituskirjelmän ensimmäisen allekirjoittajan tämän päätöksen tiedoksi saatuaan ilmoitettava siitä muille valittajille. Jos valittaja tämän laiminlyö, tämä on velvollinen korvaamaan ilmoittamatta jättämisestä tai sen viivästymisestä aiheutuneen vahingon, sikäli kuin se laiminlyönnin laatuun ja muihin olosuhteisiin nähden harkitaan kohtuulliseksi.
- Oikeudenkäyntimaksu** 270 euroa (Oikeudenkäyntimaksua koskeva oikaisuvaatimusohje on tämän päätöksen liitteenä.)
- Jäljennös** Turvallisuus- ja kemikaalivirasto, sähköpostitse antopäivänä
- Endomines Oy, sähköpostitse antopäivänä
- Ilomantsin kunnanhallitus, sähköpostitse antopäivänä
- Ilomantsin kunnanhallituksen on kaivoslain 166 §:n 2 momentin perusteella julkaistava tieto päätöksestä siten kuin kuntalain 108 §:ssä säädetään.
- Lieksan kaupunginhallitus, sähköpostitse antopäivänä
- Lieksan kaupunginhallituksen on kaivoslain 166 §:n 2 momentin perusteella julkaistava tieto päätöksestä siten kuin kuntalain 108 §:ssä säädetään

VALITUSOSOITUS

Hallinto-oikeuden päätökseen saa hakea muutosta valittamalla **korkeimpaan hallinto-oikeuteen** kirjallisella valituksella, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.

Valitusluvan myöntämisen perusteet

Oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 111 §:n 1 momentin mukaan valituslupa on myönnettävä, jos:

- 1) lain soveltamisen kannalta muissa samanlaisissa tapauksissa tai oikeuskäytännön yhtenäisyyden vuoksi on tärkeätä saattaa asia korkeimman hallinto-oikeuden ratkaistavaksi;
- 2) asian saattamiseen korkeimman hallinto-oikeuden ratkaistavaksi on erityistä aihetta asiassa tapahtuneen ilmeisen virheen vuoksi; tai
- 3) valitusluvan myöntämiseen on muu painava syy.

Valituslupa voidaan myöntää myös siten, että se koskee vain osaa muutoksenhaun kohteena olevasta hallinto-oikeuden päätöksestä.

Valitusaika

Hallinto-oikeuden päätös on annettu julkisella kuulutuksella. Päätöksen katsotaan tulleen asianomaisen tietoon seitsemäntenä päivänä siitä, kun julkinen kuulutus on julkaistu hallinto-oikeuden verkkosivuilla, sitä päivää lukuunottamatta. Valitus on tehtävä **30 päivän kuluessa hallinto-oikeuden päätöksen tiedoksisaantipäivästä**, sitä päivää lukuunottamatta.

Valituksen sisältö

Valituksessa, johon on sisällytettävä valituslupahakemus, on ilmoitettava

- valittajan nimi ja yhteystiedot mukaan lukien se postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (prosessiosoite); jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä, on valituksessa mainittava myös tämän yhteystiedot
- päätös, johon haetaan muutosta (valituksen kohteena oleva päätös)
- peruste, jolla valituslupaa pyydetään, sekä syyt, joiden vuoksi valitusluvan myöntämiseen on mainittu peruste
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi (vaatimukset)
- vaatimusten perustelut
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä korkeimmalle hallinto-oikeudelle. Jos usea tekee valituksen yhdessä, voidaan joku heistä ilmoittaa yhdyshenkilöksi.

Valituksen liitteet

Valitukseen on liitettävä

- hallinto-oikeuden päätös valitusosoituksineen
- selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Asiamiehen, joka ei ole toiminut asiamiehenä asian aikaisemmassa käsittelyvaiheessa, ja joka ei ole asianajaja, julkinen oikeusavustaja tai luvan saanut oikeudenkäyntiavustaja, on liitettävä valitukseen valtakirja.

KORKEIMMAN HALLINTO-OIKEUDEN PÄÄTÖKSESTÄ PERITTÄVÄ OIKEUDENKÄYNTIMAKSU

Muutoksenhakuasian käsittelystä korkeimmassa hallinto-oikeudessa peritään 610 euron suuruinen oikeudenkäyntimaksu.

Oikeudenkäyntimaksua ei peritä yksityishenkilön vireille panemissa sosiaalihuoltolaissa (1301/2014) eikä terveydenhuoltolaissa (1326/2010) tarkoitettua palvelua tai etuutta koskevissa asioissa, lastensuojelulain (417/2007) mukaisissa asioissa, lukuun ottamatta mainitun lain 16 c §:ssä tarkoitettuja, kuntien keskinäisiä korvauksia koskevia asioita, yksityishenkilön vireille panemissa ulkomaalaislain (301/2004) mukaisissa kansainvälistä suojelua koskevissa asioissa, mielenterveyslain (1116/1990) mukaisissa asioissa eikä asioissa, joiden käsittely on muualla laissa säädetty maksuttomaksi.

Oikeudenkäyntimaksua ei peritä, jos korkein hallinto-oikeus muuttaa valituksenalaista päätöstä muutoksenhakijan eduksi. Veroasiassa annettua ennakkoratkaisua koskevassa muutoksenhakuasiassa maksu kuitenkin peritään riippumatta lopputuloksesta. Oikeudenkäyntimaksua ei peritä oikeusapulain (257/2002) nojalla käsittelymaksuista vapautetuilta.

Tuomioistuinmaksulaki (1455/2015).